

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Marcel Proust (1871-1922) a fost fără îndoială unul dintre cei mai importanți scriitori francezi, reînnoind arta scrisului, dându-i noi valențe prin asimilarea teoriilor bergsoniene și freudiene în opera sa. Proust a descris o lume ce se prăbușea și care, în mare parte, va dispărea după 1918: lumea aristocrației europene, aflată în decadentă, o lume formată din „fantome, ființe a căror realitate, în mare parte, nu se afla decât în imaginația mea”, va recunoaște chiar el mai târziu.

Frecventând salonul prințesei Elena Bibescu, reputata pianistă, idolul marelui Paderewski (1860-1941), celebru pianist și compozitor polonez, dar și primul premier al Poloniei renăscute în 1919, Proust face cunoștință cu fiii acesteia, Emanuel și Antoine, de care îl va lega o prietenie profundă toată viața.

Prin intermediul celor doi frați, Proust intră în contact cu Martha Bibescu, mai întâi cu opera ei. Emanuel îi oferă, ca din partea Marthei, Cele opt paradisuri, iar Proust [...] îi scrie Marthei: „Prințesă, sunteți un scriitor perfect și asta nu-i puțin atunci când, la fel ca dumneavoastră, prin scriitor înțelegem atâtea artiști reuniți: un scriitor, un fabricant de parfumuri, un decorator, un muzician, un sculptor, un poet”. Martha intră în universul proustian destul de sfioasă, intrigată de scriitor și de anturajul acestuia: „Acest univers, unde Emanuel și Anton m-au introdus cu autoritate și aproape fără voia mea la început, avea Parisul drept planeta și arta drept soare... Eu am venit ultima și am primit mai mult decât am dat [...]”.

Martha Bibescu va evoca personalitatea lui Proust și relația cu el într-unul dintre cele mai bune romane ale ei, *La bal cu Marcel Proust*, apărut în 1928. „Este un roman document psihologic, bazat pe imaginația seducătoare a lui Marcel Proust, dar și pe dorința lui de a se apropia și cunoaște o tânără scriitoare, de o frumusețe deosebită, de a lua contact cu o țară magnifică precum România, pe care scriitorul dorea să o cunoască, să treacă prin ea în voiajul său preconizat spre Constantinopol, cunoscută deja din povestirile și relatările lui Anton și Emanuel Bibescu, și chiar ale prințesei scriitoare.” (Ion Grecescu).

(Dan Falcan, *Tinerețea Marthei Bibescu – Prințesa și cele opt paradisuri*, <https://www.historia.ro>)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței <i>dându-i noi valențe</i> .	6 puncte
2. Menționează pe cine admira premierul Poloniei, utilizând informațiile din textul dat.	6 puncte
3. Precizează modul în care scriitorul Marcel Proust o cunoaște pe Martha Bibescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat.	6 puncte
4. Explică motivul pentru Marcel Proust dorea să viziteze România.	6 puncte
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, imaginea Marthei Bibescu, așa cum reiese din textul dat.	6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă preferințele literare pot fi influențate sau nu de cercul de prieteni, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Tinerețea Marthei Bibescu – Prințesa și cele opt paradisuri* de Dan Falcan, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea numărului minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Tot ceea ce te atinge o clipă
Se topește în treacăt ca neaua,
Ca neaua atinsă
De răsuflarea lui martie.

Dar iată, vine iarna și din nou
Zăpada reappare peste câmpuri
Și toate clipele prin care ai trecut
Prind iar ființă-n jurul tău și murmură.

Privești vulturii care zboară
În cercuri largi peste munți
Și simți cum toate alunecă
Din inima ta și dispar.

Și ca fluxul pe plajele galbene
Îți crește-n suflet propriul tău trecut...
Vai, cât de rău e atunci să nu ai pe nimeni aproape
Ca să-ți pleci fruntea pe umărul lui.

(A. E. Baconsky, *Cântec fără cuvinte*)

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți **relația dintre două personaje** dintr-un text narativ studiat, aparținând lui **G. Călinescu**.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.